

Bibliotekarforbundet

15. juni 2023

Kunnskapsdepartementet

Innspill til profesjonsmeldingen

Bibliotekarforbundet er et landsomfattende, uavhengig profesjonsforbund. Vi organiserer bibliotekarer i kommunal, statlig og privat sektor, samt bibliotekarstudenter. Bibliotekarforbundet har om lag 1600 medlemmer.

Bibliotekarforbundet viser til muligheten til å gi innspill arbeidet med profesjonsmeldinga, og vil med dette gi vår tilslutning til Unio sitt innspill, samtidig som at vi benytter anledningen til å komme med noen egne betraktninger. I likhet med Unio vil Bibliotekarforbundet understreke betydningen av at profesjonsmeldingen også omtaler de mindre profesjonsutdanningene, ikke kun de store. Samtidig vil vi benytte muligheten til å understreke at også bibliotekarkompetansen er en viktig, lovpålagt kompetanse som samfunnet trenger tilgang på. Bibliotekarkompetanse er en selvsgt kjernekompetanse i alle bibliotek, uavhengig av sektor. Og også bibliotekarprofesjonen er avhengig av kompetent arbeidskraft, at profesjonsutdanningene gir rett kompetanse og at vi har utdanninger som rekrutterer fra heile befolkninga.

Bibliotekarforbundet ber derfor om at også bibliotekarutdanningene og bibliotekarprofesjonen innlemmes i meldingen.

Kvalitet

Et kunnskapsintensivt samfunn krever at vi stadig fornyer kompetansene våre. Praksisfeltet er i kontinuerlig utvikling i tråd med nyere forskning, endringer i lover og krav til profesjonsutøvelsen. Profesjonene og kunnskapsarbeidere har nøkkelroller i omstillingen til et bærekraftig samfunn. For å nå bærekraftmålene kreves forsknings- og erfaringsbasert kunnskap og kompetanse. Denne kompetansen må derfor styrkes i utdanningene og hos ansatte. Også den teknologiske utviklingen og samfunnsomveltningene setter høye krav til profesjonene og arbeidslivet. Dette gjelder i aller høyeste grad også for bibliotekarer. Og i likhet med andre profesjoner kan ikke grunnutdanningen sikre at yrkesutøveren har relevant kompetanse gjennom hele yrkeslivet.

De siste årene har utdanningsinstitusjonene, i samarbeid med særlig fylkesbibliotekene, utviklet etter- og videreutdanningsprogram for bibliotekarer. Det finnes derfor flere videreutdanningsemner basert på faktiske behov fra feltet. Og det er i dag også mulig, i tillegg til ordinært studieløp, å ta enkeltemner på masternivå eller hele mastergraden over fire år. Dette muliggjør at man kan ta etter- og videreutdanning og samtidig stå i jobb. Dette samspillet mellom utdanningen og praksisfeltet er helt avgjørende for å sikre kontinuerlig utvikling av faget og profesjonen, og for å sikre gode tjenester til innbyggerne. Men for at dette skal være et relevant tilbud er det viktig at det legges til rette for at bibliotekarer kan ta etter- og videreutdanningen på arbeidsplassen og at kompetansehevingen hos den ansatte verdsettes av arbeidsgiver.

Praksis

Praksisgjennomføring for bibliotekarstudenter er i dag i realiteten en dugnad. Praksisstedene får kun en symbolsk sum i kompensasjon for flere ukers opplæring og tilrettelegging. En slik praksis kommer definitivt sektoren til gode, men krever også en del av arbeidsgiverne. Det er en risiko framover at

spesielt kommuner med pressede ressurser i større grad vil si nei til praksisstudenter når kompensasjonen er så liten. Samtidig innebærer praksis i dag kostnader for studentene, og store deler av landets bibliotek er som direkte konsekvens av dette i realiteten utilgjengelig som praksissted. Ekstra utgifter som følger av praksis, må derfor dekkes gjennom stipendordninger. Dette, samt støtte til reise og bursgutter for studenter som har praksissted langt fra campus må gjelde for alle studenter med obligatorisk praksis. Det vil si også for studenter ved de mindre profesjonsstudiene som bibliotekarstudenter.

Det er uheldig om praksisstudiet reduseres og omfanget av undervisning som inkluderer profesjonsfaglige elementer som praksisopplæring, refleksjon og diskusjon skjæres ned. Profesjonsutdanninger, som bibliotekarutdanninga, er høyere utdanninger som forvalter spesialisert og vitenskapelig kunnskap innen bestemte yrker. Et grunnleggende trekk er at både forskningsbasert kunnskap og erfaringskunnskap er del av kunnskapsgrunnlaget for utdanningene. Dette fordrer at utdanningsinstitusjonene kan tilby undervisere som både kjenner feltet og som driver forskning. Og det fordrer at studentene i løpet av studietiden får relevant praksiskompetanse som en del av studieløpet.

Med vennlig hilsen

Veronicha Angell Bergli
Forbundsleder
Bibliotekarforbundet